

ZEER GEHEIM

COMITE VERENIGDE INLICHTINGENDIENSTEN NEDERLAND.   ZEER GEHEIM

KA 771/84

Ex.nr. /3

7 februari 1958.

Inlichtingsamenvatting en beoordeling toestand.

Speciaal bericht over Indonesië m.b.t. Nieuw-Guinea.

Militair: Oost-Indonesië.

Provincie Noord-Celebes stevig in handen van rebellen. Maatregelen van R.I. ter beteugeling barterhandel zijn begonnen, daar barterhandel aan Noord-Celebes verboden werd. ALRI houdt zich aan de 3 mijlgrens.

In Zuid- en Zuid-Oost-Celebes is het nog steeds onrustig. Tussen de Brawidjaja- en Hassanuddin-bataljons kwamen kortgeleden steeds schermutselingen voor. De Brawidjaja-bataljons, waarin voornamelijk Javanen, worden uit de omgeving van Makasser naar Zuid-Oost-Celebes verplaatst. De Hassanuddin-bataljons, met grote Oost-Indonesische inslag, zullen met 6.000 reservisten (veelal lokaal aangenomen personeel) in Zuid-Celebes blijven. Omstreeks 15 februari zou Brits schip "Malaya Fir" het bataljon A-Diponegoro van Celebes naar Midden-Java overbrengen. Het moreel van deze Javaanse troepen is zeer laag.

Aan Zuid- en Zuid-Oost-Celebes is barterhandel onder zekere restricties toegestaan.

Op 3 februari vertrok een mariniersgroep naar Ambon voor oriëntatiereis naar Ternate. Mogelijk voor het openen van een marinebasis.

Sumatra.

Vanaf 20 januari zijn de troepen in Noord-Sumatra geconsigneerd. Razzia's vinden plaats tegen illegaal wapenbezit, smokkelhandel, e.d.. Voor Atjeh is barterhandel voor onbepaalde tijd toegestaan (met zekere restricties).

Riouw.

Een versterkt infanteriepeloton der mariniers ging van Soerabaja naar Riouw voor een speciale operatie.

Politiek: Sumatra.

De actie op Sumatra (Padang) vormt nog steeds een reële bedreiging voor- en oefent druk uit op de regering te Djakarta, doch dit houdt niet in, dat de

mogelijkheid van een compromis uitgesloten moet worden geacht. Voor dit laatste zou o.a. de voorzichtige houding van Barlian (Mil.Cdt. Zuid-Sumatra) een aanwijzing kunnen zijn.

Oost-Indonesië en Borneo.

Noord-Celebes gaat onder de militairen Sumual en Somba zijn eigen weg.

In Midden-Celebes zijn separatistische neigingen aanwezig, doch vormen (nog) geen ernstig gevaar voor Djakarta.

Onder zeker voorbehoud zijn Zuid-Celebes, de Molukken en de kleine Sunda-eilanden nog loyaal.

Infiltraties van beneden uit Celebes worden gemeld op Borneo en in de Molukken, waardoor de houding van de bevolking in die gebieden zou kunnen worden beïnvloed.

Politiek ten aanzien van Nederland.

De Nationale Indonesische Veiligheidsraad heeft plannen uitgewerkt ten aanzien van een voortzetting psychologische oorlogvoering tegen Nederland. Men meent, dat thans de Nederlanders in Indonesië voldoende murw gemaakt zijn om Indonesische eisen ten aanzien van Nieuw-Guinea te steunen. Men meent, dat in Nederland de invloed van de gebeurtenissen in Indonesië in kringen van ondernemers, Partij van de Arbeid en van zending en missie voldoende is geweest om deze groepen druk te doen uitoefenen op de Nederlandse Regering met betrekking tot Nederlands Nieuw-Guinea.

Ten aanzien van Nederlanders en hun belangen in het buitenland, zouden de Indonesische vertegenwoordigers bepaalde instructies ontvangen om ook deze onder druk te zetten, onder andere middels stelselmatige anti-Nederlandse propaganda.

In dit verband kan worden gemeld dat de "Federation Syndicate Arabe" de onafhankelijke vakbonden in Beyrouth heeft verzocht uit solidariteit met Indonesische werknemers alle Nederlandse schepen en vliegtuigen, die de Libanon aandoen, te boycotten.

De SBPP (Organisatie van zeelieden en havenarbeiders in Indonesië, aangesloten bij de SOBSI) zendt dagelijks nieuws aan het WVV-verbindingsbureau Peking omtrent acties van de vakbonden in Indonesië, ter verdere verspreiding.

Anderzijds dient vermeld, dat vele Indonesische autoriteiten vrezen, dat de huidige Indonesische regeringspolitiek hun land naar de chaos voert, waarbij ook hun eigen positie wordt aangetast.

Algemeen: Nederlandse schepen, anders dan K.P.M.-schepen gebruikt voor interinsulair verkeer, mogen zonder toestemming van Djakarta alleen Belawan, Priok, Makassar en Tandjong Perak aandoen.

Het pelgrimschip "Sawega" heeft gedeeltelijk marinepersoneel gekregen, o.a. de commandant. Waarschijnlijk ingelegd als troepenschip.

Hoewel in het algemeen het gebruik van K.P.M.-schepen door CS-ADRI is verboden, mogen in noodgevallen deze schepen door de hoogste plaatselijke militaire commandanten worden ingezet. Dit is mogelijk met een zestal K.P.M.-schepen het geval.

Toestand ALRI-vloot baart de Indonesische autoriteiten reden tot zorg, nu zware eisen aan de vloot worden gesteld. Eén der korvetten ("Banteng") rapporteert voortdurend defecten, en een schip van de Tenggiri-klasse moest naar de basis terugkeren. Ook andere schepen melden voortdurend technische defecten.

De CS-ADRI benoemde een hoofdofficier van het inspectoraat-generaal territoria - en volksdefensie tot secretaris-generaal van nationale front voor bevrijding West-Irian.

-o-o-o-o-o-o-o-